

V. РАДИОНИЦЕ

Коме су намењене радионице?

Радионице које се налазе у овом приручнику могу се реализовати са свима који учествују у образовно-васпитном процесу, али су пре свега намењене **наставницима/ама, стручним сарадницима/ама, ученицима/ама и родитељима.**

Чему служе радионице?

- Радионице омогућавају учесницима/ама да стекну знање о дигиталном насиљу и вештине за превенцију дигиталног насиља и адекватно реаговање у случајевима када се насиље догоди.
- Радионицама желимо да подстакнемо активно учешће и сарадњу између два, односно три најважнија актера у школској средини: ученика/ца, наставника/ца и родитеља.
- Одрасли који подстичу модел сарадње и учешћа, слушања и уважавања других, откривају нове квалитете комуникације са децом. Слушајући и уважавајући дечја мишљења, одрасла особа шири своја сазнања и спремнија је да адекватније одговори на дечје потребе.

Ко реализује радионице?

- Препорука је да радионице реализују наставници/е, односно одељењске старешине, стручни/е сарадници/е у сарадњи са ученицима/ама и родитељима који добро познају и користе дигиталне уређаје, социјалне мреже и онлајн сервисе. Код неких радионица нужно је да у реализацији учествује наставник/ца информатике или нека друга особа из установе (или родитељ) јер су потребна напреднија техничка знања и вештине за реализацију радионице (то је наведено у напмени код тих радионица).
- Потребно је да водите рачуна о циљној групи са којом радите, њиховим предзнањима о овој теми, контексту и да прилагодите начин обраћања учесницима/ама.

Техничка упутства за реализацију радионица

- > Пре реализације радионица водитељ/ка треба да припреми материјал за рад; количина и врста материјала зависи од саме радионице и броја учесника/ца (на почетку сваке радионице пише који материјал је потребан).
- > С обзиром на природу радионичарског рада, неопходно је да у учионици/просторији у којој се реализује радионица постоји могућност померања клупа и столица.
- > Потребно је предвидети и слободну површину на зиду / школској табли на коју ће се повремено (у зависности од захтева радионице) стављати папире/постери настали током рада.
- > Радионице су осмишљене тако да обухвате различите теме; водитељ/ка може да реализује све радионица из програма (редоследом којим су оне наведене), али такође може да изабере неке од радионица (у складу с циљевима, потребама и расположивим временом) или чак делове појединих радионица.
- > У Приручнику за примену Посебног протокола²⁶ (2009. година) наведено је **11 предмета** у оквиру којих може да се учи о теми насиља над децом: Српски (матерњи) језик, Свет око нас, Физичко васпитање и школски спорт, Грађанско васпитање, Верска настава, Географија, Историја, Биологија, Филозофија, Социологија, Устав и државно уређење, Психологија. Када је реч о заштити од дигиталног насиља, у оквиру наставе информатике могу да се обрађују поједини садржаји директно повезани са превенцијом дигиталног насиља, као и на часовима одељењског старешине/одељењске заједнице.
- > У оквиру појединих радионица понуђени су и корисни веб-сајтови. Ове адресе омогућавају водитељима/кама да, уколико су заинтересовани/е, сазнају више о појединим темама и да, можда, пронађу још неке прилоге који могу бити интересантни учесницима/ама.
- > Радионице које вам предлагемо схватите као „ризницу идеја”. Препорука је да водитељи/ке радионица, уз помоћ информација ресурса о дигиталном насиљу, сами/е креирају нове радионице у овој области, као и да постојеће радионице мењају и прилагођавају учесницима/ама и контексту у којем се реализују.

²⁶ http://sbn.rs/clientpub/uploads/Dokumenta/Za_roditelje/Prirucnik_za_primenu_osebnoг_protokola_prosveta.pdf

Списак радионица:

1. Вредности, правила, реституција
2. Друштвене мреже – могућности и ризици
3. Мере заштите на друштвеним мрежама
4. Трагови које остављамо на интернету
5. Реаговање у случају дигиталног насиља
6. Радионица по избору – користити листу ситуација из образовно васпитне праксе (страна 68.) или пример ситуације из сопствене школе и радити по моделу радионице број 5.

